

AKATALPA

Nisan 2015 - Sayı 184

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Arife KALENDER

KİMSE KİMSEYLE ÖLMÜYOR

Nereye gitsem boşluk yanımda

çoğalıyor geriden koşan ayaklar
karnından konuşan ağız, kısıkanç maske
kırılmış aynada burun, saç, kaymış gözler
cadı kahkahaları yansıyor duvarlardan
odalara doluyor kapıdan girince
hiiiiçç, hiiiiiiç, hiç... çnlıyor çan
boşluk benden önce kuruluyor koltuğa

baharı özlüyorum birdenbire
unuttuğum ne varsa, tümü yeniden güzel
beklediğim yolcu, yolladığım misafir
meğer ne çok şey saklarmış, meğer ne çok
kurnaz ve ketum suskunluğum
tırnağı uzamış korkuları kanında besleyerek
yamulmuş, yorulmuş, eskimiş hayat
bozuk kilit günleri döndürüyor

dil de bayatladı, dilin söylediği de
çiçeğini yitirmiş saksılar gibi boşalmış sözler
ne canım kaldı, ne cananım ey devrim
tarih sevicisi değilim, öyle bakmayın bana
birlikte şarkı söylüyoruz birleriyle, birlikte şarap
üstten sevişmeler, yapışkan salya
önceden hep birlikte ölürdük bir gündüz vakti
şimdi kimse kimseyle ölmüyor

kimse ötekiyle ölmüyor, resim fazla
kimin parmağını cam kestiyse kanayan o
acı sahibinin, ölü ölümün
boşuna sözcükler kazılıyor, anlam gömülüyor boşuna
derin değil, kabukları dökülmüş
dibi görünüyor sözcükler yırtılınca

Nereye gitsem boşluk yanımda

YAŞAR KEMAL

(6 Ekim 1923 – 28 Şubat 2015)

Çağımızın Homeros'u büyük usta Yaşar Kemal'i
sonsuzluğa uğurladık. Anısı ışığımız olsun...

- Akatalpa

Halim YAZICI

DÜŞÜM KADARDI AKLIM

kenar süsü ölüsüydüm
uzandım, ölümü boyadım

şu kadar akmadı kanım
su koydum cebime

ne kadar çırpınsam
o kadar su koydum

kumrular konu alnıma
ölü tebeşirler çizdiler göğe

annem karşı dereden su taşıyor gibiydi
sıcak bir ekmek kadar kutsaldı ölüm

düşüm kadardı aklım
öldüm.

Korkut KABAPALAMUT

ÜRPERME

Var olmayan kapıları çarpıp girdim içeri
Bir çocuk müjdelenmiş pencerenin dibinde
Kumrular –kumrular geçti minarelere dalgınlıkla vurarak-
Okuduğum sayfanın ortasında ağladım
Biraz su içtim heykellerin avuçlarından

Hiç kimseymişim meğer, Azrail böyle dedi
Siyah çelenkler sundum ölümün anısına
Geceleyin zifte kesmiş bir denize açıldım
Baktım ki sandalimde can çekişen kuğular

Uyandırısın biri beni yaşam denen bu düşten
Saatler günler geçti ilk çılgınlığın ardından
Yağmur damlaları dilimi parçalayıp kanattı
Üşüdüm binaların yanlıs boyanışından

Çekiliriz zamanı gelince karanlık deliklere
Sevdiğimiz ağaçların yaprakları hışırda

Tahir Abacı, Hüseyin Alemdar, Suat Kemal Angı, Gökhan Arslan, Mithat Aslan, Turgut Baygın, Yılmaz Bozan, Sulhi Ceylan, Ünsal Çankaya, Emre Çoban, M. Güner Demiray, Oresay Özgür Doğan, İsmail Cem Doğru, Sema Enci, Altay Ömer Erdoğan, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Ozan Genç, Nihan Işıker, Korkut Kabapalamut, Arife Kalender, Abbas Karakaya, Murat Kaya, Nevzat Konşer, Yunus Emre Öksüz, Ahmet Özdemir, Hüseyin Peker, Baran Can Sayın, İdris Selici, Şerif Temurtaş, Ali Yağan, Halim Yazıcı, İrfan Yıldız.

KILIÇ VE KALEM

Tahir ABACI

Günlük hayatta bazen tartıştığı kişiyi “polemik yapma” diye uyarımlar görülür. “Eleştiri yapma” demek bir itham tonu içermediğinden yerine sanki şöhreti daha kötü olan “polemik” konuyor gibidir. Bazen de polemik, “demagoji”nin yerine konulmaktadır. Eski Yunan’da “kutupsallık” kavramına karşılık gelen polemik, gerçekte yazılı tartışmalar için kullanılır, sözlü tartışmalar için değil. Bu üç kavramın, “eleştiri” “polemik” ve “demagoji”nin akrabalıkları, bazen aynı metin içinde bile kardeşçe barınabildikleri ise biliniyor.

Polemik, takıntılı bir kişiliğin ona buna sataşması mıdır, yoksa ilkeler adına mı dile gelir? Her ikisine de tanık olmuşuzdur, çoğu kez birbirlerine karıştığına da. Daha doğrusu, kişisel itkilerle polemige girdiğini kimsecikler kabul etmez, birilerinin sözünü çürütmeye çalışan herkesin kendince bir ilkesi vardır ama pek çok polemik de “horoz döğüşü”nden ya da “uzağa işeme yarışması”ndan öteye geçmez. Beri yanda ise, baştan sona bir polemik olarak kaleme alınmış ve etkili sonuçlar doğurmuş pek çok siyasal ve bilimsel eser var.

Haluk Şahin, *Radikal*’de çıkan köşe yazılarından birisinde, kimi gazetecilerin sağa sola sataşmayı iş edindiklerini, bunu da sadece ilgi çekmek amacıyla yaptıklarını yazmıştı. Bu da hayatın bir gerçeği; “seyirci”si bol olduğu sürece de bu tür bir yazar kategorisi eksik olmayacak. Bu tür yazarların sahte ve yapay polemiklerinin ilkeye dayalı polemikleri gölgelemek gibi bir başka sakıncası da var. Çünkü biliniyor, muhalefetin en önemli tezahür biçimlerinden biri de polemiklerdir ve yaşadığımız tarihî dönemde ve toplumsal şartlarda muhalefetin gereksiz ve yararsız olduğunu söyleyecek durumda değiliz.

Cemaziyelevvel Meselesi

Polemiklere, siyasal hayatta da, medyada da, sanat alanında da hemen hemen aynı sıklıkta rastlıyoruz. Bunların yapısal analizleri de, giderek söz kalıpları da çoğu kez birbirine benziyor. Önce birisi ötekini eleştirir, karşı taraf sözlerinin yanlış anlaşıldığını, daha çok da çarpıtıldığını öne sürerek, görüşlerini tekrar açıklamaya girişir, bu arada eleştiricisinin kişiliği ve “cemaziyelevveli” hakkında da bir iki laf etmeden duramaz. Cevap gecikmez; öbür taraf muhatabın “eleştiriye tahammülsüzlüğünü teşhir” ile işe başlar, “tartışma edep ve erkânı”ndan yoksunluğunu da ekler ve ardından atışa başlar. Karşılıklı salvolar, bazen suskunlukla, bazen tarafların “mahkeme önünde hesaplaşacaklarını” duyurmalarıyla sona erer. Bazen verimli bilgiler getirir bu tartışmalar, bazen tartışmacılar sinirlendikleriyle kalırlar. Bazen de iş “tencere dibin kara, seninki benden kara” tekerlemesine döner, iradelerinin dışında kendi kişiliklerini teşhir etmiş olurlar. Ama bu tür tartışmaların her türlüşünün aynı merak ve heyecanla izlendiği de bir gerçek.

Belli ki bir “kalem efendisi”nin sözü bu: “Kalemlerin konuştuğu yerde kılıçlar susar”. Gelgelelim, bazen kalemlerden damlayan kanlar, kılıçlardaki kandan fazla olur. Özellikle gazete yazarlarının kanlı bıçaklı polemikleri kitapların da konusu oldu. Emin Karaca’nın *Türk Basınında Kalem Kavgaları* adlı kitabının (Gendaş Yayınları, 1998) alt başlığı da bu tür kavgaların mecrasını özetleyici nitelikte: “Ben Senin Cemaziyelevvelini Bilirim”. Bu tür kitapları genellikle

polemikçi taraflardan birinin değil, başkalarının derleyip toparlaması, polemiklerin en eften püften olanlarının bile kolay kolay unutulmadığını gösteriyor. Karaca, *Tercüman-ı Ahval* gazetesinde 1860’da patlak veren bir kalem kavgasından alıp, Emin Çölaşan’ın değişik gazetecilerle kavgasına kadar pek çok didişmeyi bir kez daha hatırlatıyor. Ne yazık ki polemiklerin çoğu, herhangi bir ufuk açmaktan çok, dönemlerin ve kişiliklerin boyutsuzluklarını ortaya koyuyor.

Oysa öyle polemikler var ki, çığır açmış, çağ değiştirmiş. Sözelimi ilk çağ filozoflarının metinleri, çoğu kez polemikdir. Bir kısmı da karşılıklı konuşan iki kişinin diliyle yazılmışlardır. Filozof, öznelardan birisine kafasında netleşir gibi olan görüşleri, ötekine ise hem önceki filozofların kendisine aykırı gelen düşüncelerini, hem kendisinin netleşmemiş düşüncelerini, hem sorular sorarak öğrenmek isteyen bir meraklıyı yerleştirir, sonra da kurmaca bir karşıtlık içinde bunları kapıştırır. Ortaçağ ve yakınçağ filozofları ise, zorunlu olarak önceki filozoflarla ve kendi dönemleriyle çatışır. Hegel’in dilimize *Tinin Görüngübilimi* adıyla çevrilen temel eseri de, Selahattin Hilav’ın belirttiği gibi, Aydınlanma ideolojisine karşı girişilmiş bir polemdir.

Ancak polemik asıl olarak Karl Marx’la Marksistlerle şahlanır; çünkü ilk kez onlarla felsefe, ekonomi ve siyaset, etkili bir toplumsal muhalefet temelinde “üç bileşen” olur. Sosyalist teori ve pratik, Marx ve Engels’ten başlayarak, neredeyse bütünüyle polemikler üstüne kurulur. Fiilen bir ihtilali de başarmış olan Lenin’de dil büsbütün sivrilir, sadece siyasal konular üzerine değil, en bilimsel konular üzerine yazarken bile hedef aldığı kişilere esaslı biçimde giydirir, onları hem kötü niyetlilikle, hem ahmaklıkla suçlamaktan çekinmez.

Sosyalist ülkelerde ise “merkezi” yapı gereği, her çeşit kişisel polemik bastırıldı, merkezler arası polemikler öne çıktı. 1960’lı yıllarda, pek çok insan SBKP – ÇKP polemiklerine bakarak yön belirlemeye çalışıyordu. Düşüncülere odaklı polemikler ise daha çok Avrupa solu içerisinde sürdürüldü ve onlar da epey gürültü kopardı; Sartre, Garaudy, Althusser çevresinde gelişen kimi polemiklerin serpintileri bizlere kadar geldi.

Kılıç Kılıca, Kıran Kırana...

Türkiye sosyalistleri de polemiklerden geri kalacak değillerdi elbet. 1930’lu yıllarda, Hikmet Kıvılcımlı ve Kerim Sadi, yeter ki burjuva kampından bir yazarın ya da profesörün, hatta bazen aynı kamptan bir sosyalistin yazdıklarına takmasınlar, hemen küçük bir broşür yayımlar, muhatablarına ver yansın ederlerdi. Tabii birbirlerine de! İş birbirlerine broşürlerinde “kalpazan” demeye kadar vardırımlardı. Kerim Sadi, sonraki yıllarda polemikçiliği bırakmış göründü ve daha çok sosyalizmin tarihiyle ilgili araştırmalar yayımladı. Hikmet Kıvılcımlı ise, 1960 sonrasında uzun süre “Millî Demokratik Devrim” (MDD) yanlısı grupla birlikte hareket etti, ünlü tarih teziyle ve Türkiye’yle ilgili çalışmalar yaptı. Ancak, bölünmeler artınca ve kendisi de ayrı bir fraksiyon olunca, tekrar coştı, kendine özgü üslubuyla ateşli polemik kitapları çıkardı. Bu arada MDD hareketini de “zortlama” olarak niteledi. “Doktorcu” olmadığı halde, salt renkli üslubundan, karşıtları hakkındaki nitelermelerinden dolayı onun kitaplarını okuyan (ve okurken kendisini tutamayıp gülen) pek çok insan bilirim. Türkiye sosyalistleri o yıllarda Marx ve Engels’in kitaplarından çok, Lenin’in kitaplarını okudu ve ortalık “bu baylar” diye hemen herkese çatan çok sayıda Lenin’le dolup taşı! Sonraki yıllarda ise, bir miktar kendi hüsnüne hayran, ama yazdığı kalın kitapları herkese okutmayı başaran bir başka sivri dilli ile, Yalçın Küçük ile tanıştık.

AŞK KEMİRİYOR SUÇLARIMI BİRAZ DA BÖYLEDİR ÖDEŞMEK

Sana

su kirleniyordu, yüzünün temizliği yansdıkça,
provasız dokunmak için sığınan gece,
bir hece umut olsundu bakışlarımıza,
ah bir baksak görecektik ve baktığımız uzaklık
bizim sayılacaktı, belki yeryüzündeki tüm kemanlar
bizi çalacak, aşk arsız gözlerimiz işte o zaman,
aşk hırsız da olacaktı!

bunalacaktık şehri içimizdeki Beatrice ile gezmekten,
biraz kuşku gerekecekti, biraz sabır pencerelere,
hiçliğe taşralı parmaklarıyla dokunanların alfabesinde
aşk ödeşmektir sonsuzlukla,
maskelerimiz parçalanıp gecenin sonu yaklaştıkça,
biri kalbimiz diye bağırıyor sanki, sanki bağırıyor,
çiçekçi kadınlar telaşlanıyor!

rüzgâr çatı hesapları peşinde, şehrin bütün kedileri
soba arkasındadır, aşk kemiriyordu suçlarımı,
sen olmayı aklıma bile getirmemiştin üstelik,
dükkânlardan sızan ışıklara güveniyordum ben,
bir ağlamak aldı götürdü sokak lambalarını,
rezil olsak iyiydi de, iyiydi de çerçeveslendiğin tablodan
karşı duvardaki çalar saate bakışın!

sanki susmak için çoğalmıştık
çoğaldığımız yerlerimizde güneşler açıyordu

Sanat dünyasında da polemikler epey çingar çıkardı. 1930'lu yıllarda, sanatta faşizme karşı tavır ve burjuva sanatçılarla ilişkiler çerçevesinde, Bertolt Brecht ile Georg Lukacs arasında patlak veren düzeyli polemik, özellikle sanat teorisi açısından belirleyici sonuçlar doğurdu. Hikmet Kıvılcımlı, 1930'lu yıllarda *Edebiyatı Cedide'nin Otopsi* adlı kitabıyla bu alana da el atmıştı. Pek çok şairin divanlarını bize kazandırmış olan Abdülbaki Gölpinarlı da, 1945'te yayımladığı *Divan Edebiyatı Beyanındadır* adlı kitabında divan edebiyatına ver yansın etti. H. Sadeddin Arel'in *Türk Musikisi Kimindir?* adlı kitabı, Türk müziğinin kökenini İran, Arap, Eski Yunan ya da Bizans müziğine bağlamak isteyen Batılı müzikçilere karşı yazılmış ateşli bir polemiktir. Zekeriya Sertel, ilkin *Milliyet* gazetesinde tefrika edilen, 1978'de kitap olarak basılan *Nâzım Hikmet'in Son Yılları* 'nda iğnenin ucunu biraz Nâzım'ın politik çevresine, biraz Sovyet sistemine dokundurunca hayli gürültü kopmuştu. Aziz Nesin de sık sık polemiklerin ortasında kaldı. Selahattin Hilav ile Hilmi Yavuz arasında 1973'de patlak veren Ahmet Hamdi Tanpınar tartışması ise, kısmen ölçünün dışına taşsa da, Tanpınar'ın yaygınlaşmasında rol oynayan, unutulmaz polemiklerden biri oldu.

Konu daha epey uzar, ama kafamıza bir taş filan gelmeden aradan çekilsek iyi olacak.

BERKİN ELVAN

Damla damla karışacaktım
Benekli güneşle çilek tarlalarına
Aklıma sığmıyordu gökyüzü
Kalbimde kuşa dönüyordu
Suyun aydınlığı Gecenin nabziyle
İnecektim kar bahçelerine ağır ağır
Ölüm beni de bulacaktı ama...

Adıyla bilinir başkalarına insan
Mor kanatlı kelebeğiydim ben annemin
Kısa bir nefes oldu hayatım
Ekmek almaya çıktığım o sabah

Bin yıldır kırmızı insanın kanı
Gördüm akıttılar benimki de kırmızı
Annem annem esirgeme bakışlarını
Bulamıyor gözlerim ışığı sensiz

Mart 2015

ELMANIN UYKUSUNA

İhtiyatlı bir tavırla. Bana sana ona buna bunların bununa.
Koşturuyorlar. Koşuyoruz. Koşun koşun. Koşuyoruz.
Asıyorum yeni boyanmış emektar duvara "eprimiş"
sözcüklerle imgeli gölünde sandal kiralayan lunaparkı.
Parkın ortasında görkemli bir haiku:
Kuşlar ve hedef küçülten kediler. Ve uzun ve göbekli
köprüde ailece görüşen ağzı dolu yılğınlar.

Hadi hayırlısı diyor. Maşallah iyisin diyor.
Herkes diyor. Gökten okuyucu düşecek düşleriyle.

Ah dalgıçlar ödünç alınmış kalıplarıyla dalgıçlar.
Derinliğinize 5 üzerinden 10 veriyorum ey dalgıçlar.

/Bir yaz gelse şiir için
dalğnlıktan doğan bir yaz gizliden gizliye.

İnanmayacaksın ama şiir üzerine konuşurken
çok iyiyim elbette bir bardak suyla birlikte.
Karşımda baş eğişmiş saman kâğıtlar.
Karalıyorum karalıyorum. Bir ay doğuyor silgisine.
Üzüm bağları ve köpüklü kahve ve bir çilgin cırcır böceği.
Abla biz evlerden bir ormanda yaşıyoruz.
Ağaçlara şiir yazıyoruz aile çay bahçelerinde okuyoruz.
Hizadayız. Cezir hâliyiz.
Biz bizyiz burada bunların bunuyla.

Abla bu şekerlemeyi en sevdiğim bir dizeye ithaf edeceğim.
Birçok en sevdiğim var benim burada koynumda.
Durup dururken içlenen çekilip eski bir ülkenin belleğine.

NE DER O, NE DER?

Ozan GENÇ

Adorno, “Geç olgunlaştığı söylenen kişide en ufak bir içsel sarsıntıya uğramadan sürüp giden ben-olmayanla temas, erken olgunlaşanda hep son derecede acil bir gerekseme durumundadır” der *Minima Moralia*’da. (1). Noam Chomsky ise, insan dili ile hayvan iletişim dizgeleri arasındaki ilişki bağlamında karşılaştırmalı irabilimci W. H. Thorpe’un “İnsan dışındaki memelilerin sesleri öykünme yeteneğinden yoksun görüldükleri, bu nedenle memelilerin değil kuşların gerçek anlamda dili geliştirme yeteneğine sahip olması gereken grup olmasının beklenebileceği” vurgusuna gönderme yapar ve “sözdizimsel” ile “önermesel” ayırımına dikkat çeker. (2) Öte yandan, “Anlamın düzeni” der Emmanuel Levinas, “Ki benim için ilk olandır” diye de ekler: “...bize tam da insanlararası ilişkiden gelir ve bundan sonra yüz, anlamca çözümlenmesinin sonucunda ortaya çıkabilecek tüm yönleriyle, düşünülürlüğü başlangıcıdır”. (3) Tam da bu noktada Roland Barthes gibi söylersem: “Klinik ortamda, hastalık gerçek bir dil alanıymış gibi görünüyor, çünkü ortada bir töz yani semptom ve bir biçim yani gösterge (gösteren ve gösterilenden oluşan iki-yüzlü bir düzen), (4) öğeleri azaltıp gücü artıran bir birleşim düzeni, sözlüklerdeki gibi ad olarak var olan bir gösterilen ve tıpkı dillerde olduğu gibi öğrenme evresi gerektiren bir okuma yani diyagnostik (teşhis) vardır.” (5) Bu bağlamda Yuri Tinyanov’un temellendirmesini anmanın sırası: “Eğer evrimi, önceden soyutlanmış yazın dizisi içinde kalarak inceleyecek olursak, komşu dizilerle (dallarla) kültür, toplum ve geniş anlamda yaşam dizileriyle karşı karşıya geliriz her an; ve dolayısıyla eksik kalmaya yazgılı oluruz” (6).

G. Genette *Communications*’ta (7) çıkan bir yazısında iki çeşit betimleme ayırt eder: Süsleyici ve anlamlayıcı. (8) Chomsky’nin “sözdizimsel / önermesel” ayırımına (10), giderek Saussure’un “dil / söz” ayırımına (11) yapısal çözümleme bağlamında irdeleyici bir bakış atarsak, arka düzlemde sorunsalın sorunsallık olmaktan çıkarak çözümsel ön belirleme niteliği kazandığını görmekle kalmayız, bir tür çözümsel açkı elde etmiş oluruz. (12). Bu konuda Heidegger’den bir alıntı yapacak olursam: “Anlamak öylesi bir var-olabilirliğin varlığıdır ki, bu var-olabilirlik asla şimdilik var olmayanın belirsizliği demek olmayıp, özü gereği asla bir burada-olan olmayanın Dasein’in varlığıyla birlikte varoluş alanında “var” olmasındır.” (13). Kuşkusuz Heidegger burada Edmund Husserl’in “Şey ve her türlü realite, özü gereği immanent algılanamaz. Genel olarak transcendenttir. Bundan dolayı bilinç ve realite arasındaki ayrılık (14), var olması olası olabilecek ayrılıkların en temellisidir. İmmanens ve transcendens arasındaki fark, ilke bakımından bir veriliş farkıdır” (15) biçimindeki fenomenolojik saptamasına aşkın bir eklemleme yaparak, Jean-Paul Sartre’in *Varlık ve Hiçlik*’teki “Başkasının bedeni, benim olgusalığıma atıfta bulunan olarak aşılmış aşkınlığın olgusalığıdır” (16) fenomenolojik saptamasını bir adım öteye taşımış olmakta ve yaşantıyı anlamlama sürecinde (17) özgün belirtimiyle öne çıkmaktadır. Kuşkusuz bu yaklaşım Hegel’in *Tinin Görüngübilimi*’nde “Erişilen nesne bu bütün alan ile ilişkisi içinde ele alındığı zaman, götürürüz ki ekinin edimsel dünyası özbilincin kofluğu içinde toplanmıştır - bir kendi-için-varlık içinde ki, henüz o ekin dünyasının karışıklığını içeriği olarak taşımaktadır” (18) saptamasına kuşatıcı bir yanıt özelliği de taşımakla birlikte, alan genişliğini düşünürsek, karşıtlayıcı (agnostik) (19) değil, tamamlayıcı (20) ve giderek linguistik (21) bir bağlam (22) içinde ele almak gerekir.

Linguistik, çünkü, sözü Ludwig Wittengenstein’e getirecek olursam, *Tractatus*’da “Değilleme, zaten değillenen tümcenin belirlediği mantıksal yerle ilişki kurar. Değilleyen tümce, değilleneninkinden b a ş k a bir mantıksal yer belirler. Değilleyen tümce, değillenen tümcenin mantıksal yerinin yardımıyla belirlediği bir mantıksal yeri, berikini ötekinin dışında yatan bir yer olarak betimleyerek belirler” (23) diyen düşünür, sonradan Chomsky’nin özellikle yazınsal betikte “yüzey yapı / derin yapı” olarak saptayımlayacağı (24) temellendirmeye göstergebilim ötesi koşut bir temellendirme yapar. (25).

Nietzsche’nin sanatı Dionysos ile Apollon (26) çarpışmasının ürünü sayması ve konuyu bir ‘logos’ (27) bütünlüğü içinde ele almasını Chomsky’nin temellendirmesine eklemlessek, sözkonusu logos’un kendisini derin yapı içinde belirtimlemesi kaçınılmaz gözükmektedir. Salt bilişsel (cognitiv) (28) bir saptayım değildir bu; çünkü bilişsel kalan daha çok yüzey yapıdır, yorumlama alanı asıl olarak derin yapıda oluşur. (29). Kova, dışarda sıradan bir nesnedir, kuyunun içine salınca, suya değince çıkardığı sestir onu başkalaştıran ve düşgücümüzü baştan çıkaran. Bu olgu, Chomsky’nin “Yüzey yapının sesçil yorumlamayı bütünüyle, derin yapının ise anlam yorumlamasının oldukça önemli kimi yanlarını bütünüyle belirlediği” belirlemesiyle çelişmez, onu doğrular, kova her ne kadar derinlerden ses vermekte ise de, o sestem türeyen anlamsal örgen anlamımızda yankılanırken dilsel bir yolla dile getirilebilir ancak. Derin yapı, T. S. Eliot’ın “nesnel bağlılışım” olarak tanımladığı olgunun (30) var olduğu biricik alandır aynı zamanda, çünkü nesnel bağlılışım ancak derin yapıda, derin yapı ise ancak nesnel bağlılışım içinde (31) var olabilir ve bunu kavrayamamak günümüz Türk şiiri için canalcı / ölümcül ontik sonuçlar doğurur. Kimileri bunu aynı olguların ayrı sözcüklerle yinelenip durması yani bir indirgeme sanısını yayma çabası içindeler, üretici-dönüşümsel dilbilime aykırı, sakıncalı bir tutum içinde. Söz’ü, kendi şiirsel etkinliğime, başka deyişle kendi’liğimi dışavurum araçlarının en yetkinine getirecek olursam, eğretilenmin ancak derin yapı içinde serpilebileceğini deneyimlemiş bir ozan olduğum çeşitli kuramsal yazılarda belirtimlenmiş ve altı çizilmiş iken (32), çoğu okur’un yüzey yapıda kalarak söz’ümün gidimli niteliğine takılması günümüz bağlamında yazınsal alımlama düzleminin (33) uz-anlatım süreçlerinin yeterince irdelenmediğini ve şiir olan’ın ne’liği konusunda saltık okur katında değil kuram katında da sözbirliği olmadığını apaçık ortaya koymaktadır. Şiirimin elli yıl sonra anlaşılacak olması, benim de büyük ozanlara özgü yazgıyı paylaşacağım anlamına gelir ki, bundan ozan öznenin “text” ile ilişkisinin aslında pek de gizil sorunsal içermediği ve söz’ün kalıt niteliğininin başat olduğu, yapısalcı temellendirmeyi doğruladığı sonucu çıkmaktadır (34).

+ Jürgen Habermas, üretici etkinliğin ussal eylemin bir paradigması olarak özgül ama sınırlı bir nosyon olduğunu söyler (35). Önerdiği çözüm, kesin olumsuzlamadır. Öznenin dil tarafından dolayımlanan toplumsal etkileşimde bir öge olması kaçınılmazdır ona göre. Us’u kaçınılmaz biçimde yerleşik, tarihte, toplumda, bedende ve dilde somutlanmış olarak görür. (36) Oysa, Kant’ın bir yargısını anımsadım burada: “Bilgilerimizi genişletmek öylesine çekicidir ki, ancak karşılaşacağımız çok açık bir çelişme bizi yolumuzdan alıkoyabilir. Kuruntularımızı usa uygun kurarsak bu çelişmeden kaçınılabılır, ama bunlar yine de kuruntu olmaktan kurtulamazlar”. (37). Günümüz Türk şiirinde pek çok ozanın kendisini ‘a-priori’ (38) olarak, önsel olarak cayılmaz, çok önemli, özgün ve özgül sanmasını salt öznel kalıplarıyla açıklamak doğru olmaz, o zaman sözgelimi benim ‘a-priori’ olarak önemli ozan olmamı konunun nesnel yanını göz ardı

YAZ SICAĞI

ağaç gölgesi arıyoruz
balkon perdesinde

kapkara bir acıdan
çıkarmı bu kalp

kaybolsam bir kavgada
kuş olsam

martılar şaşırsa yolunu
çıkarsa köy yoluna
aşk olsam

saçaklarda bin yıllık keder
şehrin sokakları
tanık olmaktan acılara
yorgun

yıldız üşümleri
cebimde bir parça ay
kaçak bir kuş çalı dibinde

düşlerime kattım
susak bir geceyi

ÖZGEÇAN İÇİN KEDER

uzaklar yakın oldu özgecan
aynen yakın oldu aynalar
öyle güzeldin ki yaşama hakkın yoktu
temizliğin diken dünyaya

tüm ufuklara baktın
yıldızlar yakın geldi
kısa filmde geçti karaca

gizem ve ayna çekildi göklere
tüm meyveler fidan kaldı
bulutlara çıkmış ulu gonca
samanyolu ve nehirler birleşti

karlar yağdı al kanı üstüne
bir sülün bir keklük bir turna
limandan kopmuş kayık

karanlık dağlara ışık tuttu
sessiz vadilere çığlık
sözler yığıldı gelincik tarlasına

diller ki gök
diller ki zaman
diller ki yağmur

güller sustu
yaşam çekildi kayalara
yıldızlar buz tuttu

akasya dün oldu
papatya ölü kuş

bir ân oldu sırat
gene kanla doldu firat
çölle rüzgârın dansı
gene ölüme doğdu güneş

dünya bir haneydi varamadı
seher-yeli saçlarını taramadı
su gül-haneye varamadı
berrak göklere çekildi

külü savruldu göklere
gülü kavurdu güneş
bir canı ikiye ayırdı zamanı

bunu da silerler geçmişten
kar gibiyken günışığı
kara caniler daldı yaşam cumhuriyetine

özgecan bir kızıl tanyeri
sabah çiyyerinde keklük
sonsuzluk güvercini
serendelerde gökyüzü
bunu da silerler geçmişten

ederek benim saltık öznelliğime indirgemek olanaklı mıdır?
(39)

Tam da bu noktada Gülistan Selviboy “Yemek hazır şekerim” (40) der ve yerinde bir önerme / saptamanın altını çizmiş olur ki, böylece konuyla ilgili belirtelemeler ve betimlemeler andıklarımınla sınırlı olmamakla birlikte, bu bağlamda söylenecek daha epey söz varken söz’e ara vermek, bir zorunluluk gibi durmaktadır, çünkü her canlının söz’ü sürdürebilmek için biyolojik varlığının ön gerektirdiği gereksemeleri yerine getirme zorunluluğu söz konusudur, empirik bir olgu olsa da (41). “Selviboy” sözcüğünün budunbilimsel ve kökensel anlamı yanıltıcı olmasın, nicedir en / boy orantısını yitirmiş bulunan ve yapıbozuma uğramış olan ve bu konuda her türlü söylemi dışlamak eğiliminde olan Gülistan Selviboy’un, kuramsal saptamaları sürdürmem ve ontik / ontolojik varlığını korumam için zorunlu olan beslenme süreçlerine yönelmeyi ağırdan almam halinde tüm masadakileri silip süpürmesi olasılığı da, bu konulardaki temellendirmelere biraz ara vermemizi zorunlu kılmaktadır ve açıktır ki bu bir ‘ethos’ sorunudur (40). İzninizle. (*)

(*) Yazarımızın dipnotları yazının beş katı uzunlukta olduğu için onları koymadık, yazardan ve okurlardan özür dileriz. (Editörün notu).

DİVAN EDEBİYATI VE “ÖTEKİ”

Emre ÇOBAN

Edebiyat sosyal bilimlerden biridir. En basit tanımıyla da sosyal bilimler nitel ve nicel metotlar başta olmak üzere çeşitli bilimsel metotları kullanarak dünyanın ve yaşamın bireysel ve toplumsal yönlerini inceleyen disiplinin adıdır. Eğer edebiyat bir sosyal “bilim”se edebiyata dair kavramların, tanımların ve mevzuların statik değil dinamik olması gerekir. Yani yeni bulgular ve saptamalarla ilerlemesi ve yeni metotlarla yeniden ölçülüp gelişmesi lazımdır. Geldiğimiz noktada yeni bir bakışla –yeni bulgular ve yeni metotlar ışığında- Klasik Edebiyatın tanımını ve ona dair yakıştırılmış birtakım hususları eleştirmek bilimden yana tavır almaktır. Klasik Edebiyatın/Divan Edebiyatının tanımı aramızda bıraktığımız yirminci yüzyılda ortaya konmuş ve sanki bir yerlerden ona kutsiyet atfedilmişçesine donmuş bir vaziyette hâlâ varlığını korumaktadır. Oysa o günden bu güne, hassasiyetler, toplum, düşünceler değişime uğramış; yeni sosyal gelişmeler, yeni bilimsel gelişmeler vuku bulmuştur.

“Divan Edebiyatı nedir?” ve “Divan Edebiyatının kaynakları nelerdir?” sorularına cevaben yazılmış olan onlarca makale ve kitap var olsa da kimi hususlar eksik kalmış yahut kasti olarak üstü örtülü bırakılmıştır. Bunun nedeni yanlış ve göreceli bir bakıştan mı, yoksa muhayyilemizde oluşturulan soyut “Divan Edebiyatı” imgesinden midir? Zaten bu tanım yazının girişinde de belirttiğim üzere sabit bir tanımdır, Klasik Edebiyata yeni bir soluk, yeni bir tanım getirmez. Hepsi üzerinde uzlaşmış eski tanımın varyantlarıdır. Ve Divan Edebiyatı’nı hapsedtiğimiz bu dar kalıbın haricinde ona ait herhangi bir hususun olamayacağına öyle inanmışız ki bazen sahil olan bazı bilgilere dahi reddiyeler yazmış, bununla da yetinmeyip bazı Divan şâirlerinin şiirlerinde söylediği, anlatmak istediği sözün tam tersini ona zıfaya etmeye kalkmışız. Mesela:

*“Sufî mecâz anladı yâre muhabbetim
Âlemde kimse bilmedi gitti hakikatim.”*

Bu beyitte şâirin sitemini ve siteminin nedenini açık bir şekilde görebiliyoruz. Yahut Yenişehirli Avnî’nin söylediği şu beyit bazı gerçekleri işaret etmeye yeterli olacaktır.

*“Kimseler fehm etmedi mânâsını davamızın
Biz dahi hayranıyız dava-yı bî-mânâmızın.”*

Gerek Osmanlı toplumundaki Müslümanların gerekse Türkiye toplumunun içkiyi hor görmesi hasebiyle bazı şâirlerin şiirlerinde var olan gerçek söylemleri –şâire iftira atarcasına- mecaz olarak değerlendirmişiz. Oysa bazı beyitlerde sözün mecaz olmadığı çok açıkça anlaşılmaktadır. Halil İnalçık Hocamızın mecaz olarak değerlendirilemeyeceğine inandığı (Halil İnalçık, Şair ve Patron, syf 25) 2. Murad’ın kıt’ası bu duruma iyi bir örnektir:

*“Sâki getir getir yine eski şarâbımı
Söyle dile getir yine çeng ü rebâbımı
Ben var iken gerek bana bu zevk bu safâ
Bir gün gele ki görmeye kimse turâbımı”*

Âşıkpaşazâde’nin tarih kitabına göz attığımızda şâirlerin bir araya geldiği, sohbet edip çeşitli sanatları icra ettikleri meclislerde şarap içildiği ve bunun yanında şarap ile ilgili şiirlerin okunduğu çok açık bir biçimde yazmaktadır. Bu bilgiler ve bu şiirler gün gibi ortadayken aksini iddia edip, Divan

Edebiyatı soyut bir edebiyattır gibi basit genellemelerle birçok şâiri de bu tanıma sıkıştırmaya kalktığınız vakit, bilimi içselleştirememenin de verdiği acziyetle söyleyecekleriniz inkârcılıktan öte bir yere varmayacaktır.

Bunların yanı sıra hiç konuşulmayan bir başka konu da Divan Edebiyatı ve eşcinsellikler. Bu konuda da düzenli ve sistemli araştırmalar yapılmamış, konu geri plana itilmiştir. Gelişen toplum ve bilim ile insanoğlu 21.yüzyılda literatüre başka başka perspektiflerle bakarak, “kapalı okuma” yahut da başka metotlar kullanarak güncel incelemeler yapmaya başlamıştır. Biz ise bırakın böyle yöntemlerle yeni okumalar yapmayı eşcinselliği bilinen ve hatta şâirin kendisinin açıkça bu durumu dışı vurduğu, eserlerinde yer alan eşcinsel hususları söylemekten, bunun üzerine yazmaktan geri durmuşuz. Enderunlu Fâzıl’ın eserleri çok açıktır. (*Hübân-nâme, Defter-i Âşk...*) Ve yine biliyoruz ki Ahmed Paşa’nın saraydan uzaklaştırılmasına neden olan eşcinselliğidir. Örnekler çoğaltılabilir. Mevlânâ Gazâlî’nin *Fuhsîyât* adlı eseri gene aynı gerekçelerle yani “genel ahlaka mugayir” görülmesi hasebiyle hasıraltı edilmiş vaziyettedir.

Tabii bu “mecaz”lar tartışması ile “ahlaka mugayir” görülen durumların gizlenmesinin yanı sıra bir sorunsal da Divan Edebiyatı’ndaki motiflerin kaynağına dair incelemelerin gerektiği kadar yapılmamış olmasıdır. Divan şiirindeki motiflerin ve sembollerin rastlantısal olarak yer bulamayacağını düşünen Prof. Dr. Gönül Tekin, Divan Edebiyatı’nda var olan bu motif ve sembollerini Sümer Yazıtları’nda ve mitolojisinde aramış ve bu ilişki dahilinde makale ve kitaplar yazmıştır. Harvard Üniversitesi’nde neşriyat yapan Tekin’in makaleleri ve kitapları çevrilmemiş, yaygınlaştırılmamıştır. Oysa yeni perspektiflerle Divan Edebiyatı’na bakmak yararlı olacaktır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında Divan Edebiyatı bırakın tüm bu bilimsel araştırmalar ve disiplin içerisinde incelenmesini, siyasal ve sosyal değişim için ötelenmiş ve kimsenin anlamadığı, ağır, süslü, halktan kopuk gibi tanımlarla anılmıştır. Bunun dil devrimiyle de ilgisi muhakkaktır. Tabii bu tanım ve bu tezin karşı tezini de yaratmış olması kaçınılmaz bir sonuçtur. Birileri ağır ithamlarla klasik edebiyata taarruz ederken birileri de buna karşı klasik edebiyatı müdafaa ederek onu kutsallaştırmış, kusursuz ve günahsız ilan etmiştir. Hep anlatılır, bazı muhafazakâr bireylerin yerde gördüğü üzerinde eski yazı bulunan sayfayı kaldırıp ona ihtiram göstermelerinin kutsallık atfetmelerinin müsebbibi budur. Belki o yazı çok alakasız bir tarih yazısıdır, hatta ona ihtiram edenin asla ve asla onaylamayacağı türden fikirler muhteva ediyordur.

Hâsılı örnekler, eksiklikler ve saptırmalar arttırılabilir ancak önemli olan bir husus da şimdiye dek yapılmış olan çalışmalarını bir çırpıda silip atmak, klasik anlayış çerçevesinde yazılmış ortaya konmuş tüm bilgileri reddedip hadiseyi sığ bir tarafgirlik içinde kategorize bir yaklaşımla ele almak da yanlış ve hatalıdır. Bize düşen, ne Cumhuriyetin ilk yıllarında bir grubun yaptığı gibi Divan Edebiyatı’nın asılsız, mesnetsiz suçlamalarla karşısında durmak; ne de aynı o dönem bu teze tepki olarak doğan kusursuz, mükemmel, eleştirilemez, kutsal ve kendi görüşleri dışındaki “öteki” diye nitelendirilebilecek kişi ve hareketleri kapsamadığına inanılan soyut bir Divan Edebiyatı imgesine sıkı sıkı sarılmaktır... Bize düşen artık oturup nesnel bir gözle geçmişe bakarak bilimsel bir ciddiyetle Divan Edebiyatı’nı araştırıp yeni bir tanımıyla eleştirel çerçevede yeni tanımlar ortaya koymaktır.

YORULMAKSIZIN

doğurgandım
gaia'nın inadına
kaç bin çocuk bahşettim sana
dokunamadın saçlarına
iri göğüslü bir kadın zaman
mutluluk
burnu akan sevimsiz çocuk olmalı
nasibini alamamış pınardan
/bir taze fasulye pişirimliği alınmadı gönül
içine bir küp şeker konup
kapatılabılırdi acı vaatler/
renklerin dili ben olsam
âh...
parçalandı gökyüzü
pası döküldü işe yaramaz ilahların
çekip gitti melekler
öfkeli çehreler düşüverdi zemine
rahmet diye taktılar suretlerine
ta o zaman başladı bir balo
birbirlerinin maskelerine heveslenip
s a v a ş t ı l a r

SEMAH

I
Gül yaprağı semahta titrer

II
Kuşlar yaralarını sürer
Rüzgârın nefesine.

Ses verdikçe kamış
Tavaf eder gölgeler sureti

III
Dökülür narın ruhu
aynaya. Ateş ve ten; ab-ı hayat

IV
Dilsiz yalvacım. Oku!
tenimi ey ümmi gece.

V
Şarap terk eder aktığı
yatağın bedenini; ılık ve kaygan.

VI
Suya oku yazgımı su
bilir dolmamış çileyi.

BASAMAK

İlk basamaktaymışçasına
Yeniden başlıyorum saymaya.
Çıkarken çakıltaşları boyadığım,
Yitirmemek adına izlerini.
Sevdalarımın.

Bir sen kalıyorsun.
Bütün bütüne,
Yitiyor yaşadıklarım.
Kimsenin
Ellerini unutmayaçağım sanmıştım.
Adını...

Çıktığım kadar inceksem, uzun,
Basamaklı bir yoldayım,
Ağır adımlarım.

Ağır!

Ağır geliyor yaşamak.
Yeri geliyor bulutlar bile ağır.

Ağdığında yüreğim ıslansa da,
Bakamıyorum maviliğine gökyüzünün.
Bakamıyorum aydınlığına yüzünün.
Duruluğuna.

Gölgelenmesine dayanmak zor geliyor.
Geliyor ve dayanıyor yüreğime elleri sevginin.
Ellerin geliyor aklıma ağır ağır, gözlerin.
Yüreğime ağır geliyor yokluğu ellerinin.

'Haydi gel, kollarımı açtım, bekliyorum'
Desen bir kez!
Desenlerinden renk uçurur,
İnerdim yelden hızlı, çıkışımдан hızlı.
İnişimle çıldırırdı ağır basamaklar.
Kahkahalar sinerdi.

Hiç ağır basmazdı sokaklar,
Yalnızlıklar, yabancılıklar!
Ağır basamazdı
Yüklerim,
Gündeliklerim.

Bırakıverirdim soluğumu özgür, çığlığını sevinç.
Tutar
Ağırılığınca kucaklardım sevgilim sözlerini.

İlk kez sevilleceğim için;
İlk basamaktaymışçasına!

ARİFE KALENDER BİLGECE SÖYLEMENİN EŞİĞİNDE

Hüseyin PEKER

“Sen neysen ona kandım
çözdüm mü, rüya mı dört işlem
inlere indim, kabuğum kabuklandı
içinde kaldım

sana kaftan renkler giydirdim
beğendim, gövdeme aldım
sus dedi komşum, aşikâr etme aşk azar
arsızdır, arsınsın dedim, benim değil mi yar
eni sonu insan denen böcektim
bir mevsimden ötekine solmaya geldim

nasıldın, kimdin, neydi eksiğin
yara açılırdı, üstünü tamamlardın
düz düşerdi hesaplar
şeklinin gölgesine gözlerimle baksalar
kanardım

ona kandım
yağdım kâğıtlara, kurudum
yüzün yüzüme değmiş, soluğun soluğuma
yüzüyordu ruhumuz yek pare
ne kalmıştır kış ağacından geriye
tenimizde şehvetin lezzeti gezinirken
al aldım

günahları beklerim, benimdir zehir
adını anarken ateş ezberimdir
söndü sandım göz göz köz
yanarmış, derindeymiş
küle düştüm dışa kandım

arasalar..."

“Kandım”, *Acı Yeşil* kitabından, Tekin Yayınevi, Aralık 2014

1- Arife Kalender, yaşından erken soyunuyor demeyeceğim bilgeliğe. Yaşı gelmiştir, ama buna erken ermiştir. Yani kendini derli toplu bilge elbiseleri içine geçirmeden, bu ustalığa soyunmakta acele etmiş gibidir. Şöyle ki, usta söz onda oturmamış elbise gibi durur ama hoştur. Diğer şiiirlerine de bakarak söylemeliyim ki, yukardaki şiiirde saydığım ve saygı duyduğum bilge söz, başka şiiirlerinde farklı biçimde bu değişen giysiyi yadsımaktadır. Zaten aynı şiiirde '*günahları beklerim*' derken bu çağrışı bir açıdan hatırlamakta kendisi. '*seni senin elinden zor alıyorum Ahmet*', '*Bir eşcinseli sevdim*' derken, onu en çok da ikindilerde özlediği günlerde tasladığı gençlik, ya da hızını almamış, hevesten kaçmamış yöntemler bu şiiirde uslu bir erme'yi noktılıyor bende.

2- A. Kalender'in eski şiiir ustaları onun şiiir kökünü de, söylemindeki benzersizliği de ele vermektedir. Nesimi, Hatemi, hatta daha da geçmişe gidersek Ahmet Yesevi'den tez getirdiği bilge söylem, halk ozanlarının diline yaklaşır bir türlü.. Neşet Ertaş mı desem, Mahzuni Şerif mi, ya da Musa Eroğlu mu? Hep bu Alevi şiiirlerin kök suyundan beslendiği, sesi ve yüreği taşıdığı açık.. Çok uyaklı ve öz sözlü bir söylem

Kalender'deki. Seçilmiş sözcükler, '*kabuğum kabuklandı*' gibi her türlü ses uyumunu içine alan bir deyiş.. Ve yaşama dair her tür hesaplaşmayı içine alan ermiş sözleşmeler. '*nasıldın, kimdin*' derken bir an Edip Cansever'deki ya da Melih Cevedet'in '*Yağmurdan Sonra*' vardığı uzlaşma şiirine geliyoruz sanır okur. Bu ara '*al aldım*' diyerek bir türkü noktasına da kavuşturur şiir okurunu. Sözünde durmaz. '*küle düştüm, dışa kandım*' diyerek halk şiirinin erişilmez kişisi yerine çıkar, tavana vurur.

3- Bir başka şiirinde '*yük vagonuyum arkadaşlar*' demişti şiiir. Ne kadar ağır taşıma işçisi yerine koyuyor şiirde kendini. Sızılar içinde büyümüştür, '*görüüp de unuttuk değil mi Asya*' dediği çoğul düşünme evresine kapılmış iyi niyet elçisi gibi seslenir hep. Artık uzman bilge olmaktan elde ettiği şiir koltuğunu ne bir halk ozanına devretmeye niyetlidir. Ne de onlardan, bir o kadar uzak durur. Âşık Veysel gibi rengini onlara kaptırmayan bir düzende işi ağırdan alan bir kadın bilge.

4- Arife Kalender Almanca mezunu olup, Alman şiirinden çeviriler de yapmıştır. Onun bu bilgeliğinin ilk kaynak ustası Goethe mi diye düşünür arada insan? Ama o sonunda özüne kaynaklık yapmış, halk ozanlarının bilgeliğini modernize etme sevdasında görülmüştür. Bu kaçınılmazdır aslında. Enis Batur'un, Özdemir İnce'nin, Erdoğan Alkan'ın Fransızca, Nazmi Ağıl'ın İngilizce bildiği bir edebiyat kuşağında elbet Arife Kalender'in Alman şiirinde öğrendiği, bize kadar uzattığı çok şey olmuştur. Örneğe çeviriler. Şimdi bu son şiirler toplu olarak okunduğunda damıtılmış söz, inceltilmiş ve süzölmüş bir bilgelik serüveni ile hayli ilgi çekici bir ozan profili var önümüzde. Sesi geleceğe açık, ama gelecek kadar da gençlik taşıyan ve aşılıyan bir enerjinin işaretleri de ortada.

Şimdi soralım yaşlanmayı erken tarife girmede mi Arife? Yoksa işi iyice koyularak bir şiir tortusundan veya posasından yeniden doğmayı mı bekliyor?

Çıktı!

Gece Islıkları

Şiiir

Arife Kalender

Tekin Yayınevi, İstanbul, Aralık 2014, 104 s

Çıktı!

Acı Yeşil

Şiiir

Arife Kalender

Tekin Yayınevi, İstanbul, Aralık 2014, 88 s

İdris SELİCİ

BU YAŞIMLA GERİYE DÖNEBİLİYORUM

-Hüseyin Peker'e

Bugün doğdum.
10.09.1987, bu iyi bir tarih.
Yer-gök doğumuma tepki vermedi
Mesela ay tutulmadı
Ya da ağaçlar dile gelmedi.

Baktım ki, herkes bir koşuşturma içerisinde
Ürkek bakışlarım hoşlarına gidiyor
Havaya iki serçe bıraktım
-Bu iyi mi bilmiyorum-
Durmadan elden ele dolaştırdım
Yüzüme çarpan tuhaf tuhaf kokular
Anne kokusu mesela

Bu yetmiyormuş gibi/ ki, yetmiyor.
Bir kutuya atıldım
Ben ağladıkça onlar güldüler.
/ayıplandım.
Havaya iki de kurşun bıraktım
-Bu iyi mi bunu da bilmiyorum-

İlk dışarıya çıkarılışında yüzüm örtüldü.
Aydınlık, bana yakıştırılmadı
Yahut bana yakışan karanlıktı
İkisinden biri.
İşte,
Gözüm, mutluluğun bir kuş kanadında saklandığı-
bu ortamlarda açıldı.
Size, son olarak şunu anlatmak istiyorum
Şunu-şunun ve şunun gibi;
.siz istediniz
.ben büyüdüm

Yunus Emre ÖKSÜZ

KİRAZ ÖLÜMÜ

Kiraza kaçmıştır ölümün rengi
Küpe olsun.
Sokakta yürürsen düşecek bir çukur bulursun
Çünkü tüm insanlar namusludur
Ehlidir herkes işinin.

Haber bekleme
Kırılır umudun
Kâğıtlar beklemekten sarımsı
Mürekkeler güneşte kurumuştur.
Çünkü tüm postacıları kuşlar ayağından vurmuştur
Gözlerin satırları öpemeyecek kadar yorgun
-dur.

İyisi mi iplere as kendini
Yağmur yağınca topla
Nasıl olsa bir top kumaştır bedeninin
Dikildin, eskidin.
Günü gelince sen de söküleceksin.

Barış ERDOĞAN

ÇİĞNİMDE KUMRU YAVRUSU

çiğnimde kumru yavrusu, göğsümde sumru yavrusu
erken uyur umutlayın, kuşluk kalkar kanatlayın
teleğinde mürdüm kokusu

düşleşem harman yerim, düşünsem orman gülüm
göz gözeyiz geceleyin, diz dizemiz heceleyin
sancılıya iki büklüm

öğreniversem umutlanırım, unutuversem bulutlanırım
okurum günceleyin, dokurum inceleyin
sesim başka iklim

seyyah ağzı boş havayım, şaman ağzı hoş devayım
söylenirim gündüzleyin, dilenirim öksüzleyin
kör kadıya güç davayım

simya içi şifreledim, kimya dışı şereflendim
koklanırım şümbülleyin, horlanırım bülbülleyin
ürkeklere efelendim

çiğnimde kumru besledim, uçup gitti bin hevesle
dönüp gelse halaylayın, varıp gitse alaylayın
yetişirim son nefesle

M. Güner DEMİRAY

ŞAFAĞIN UCU

Arılar düş peteğime bal dokur
Kendi kendimi düzeltirim yokuşlarda

Yalnızlığın çalısı vurunca benliğime
Şaşkın bir karabatak gibi hayata dalarım

Geç kalırım her basamağında yaşamın
Bulanık bilincim bozkır otunda susar

Masallarım hangi bucakta bekler beni bilemem
Yaseminler gülümsediğinde doğan aya

Denir ki gecenin panterindedir şafağın ucu
Kem bir sözün dikeninde ışıldar

Denir ki keklığın bulut kokan gagasında
Büyülü sancıları titrer özlemin

Ve her anı bir şiir olur inandım
Dipsiz boşluğunda belleğin

Ocak 2015

MEHTERAN BÖLÜĞÜYLE ENTERNASYONAL: AĞZI BOZUK ŞİİRLER

Gökhan ARSLAN

Mehteran Bölüğüyle Enternasyonal (Yasakmeyve, 2014), Cihan Oğuz'un *Ay Işığın Karanlığı Yırtarken* (Kendi Yayını, 1983), *Hoşbulduk Cehennem* (Promete Yayınları, 1994), *Aşkla Satranç* (Gibi Yayınları, 1995), *Girdap ve Safir* (Öteki Yayınları, 1998), *Kendime Savurduğum Hançer* (Yom Yayınları, 2004) ve *Tanrıyla Konuşmalar*'dan (Fanzin Kitap, 2013) sonraki yedinci şiir kitabı. *Mehteran Bölüğüyle Enternasyonal* (MBE), dört bölümden oluşuyor: "Edepsiz Girizgâh", "Kuytuda Gece Hikâyeleri", "Ben, Gri Türk" ve "Biraz da Kalbim".

Cihan Oğuz şiiri okuyan hemen herkesin ortak kanısındır sanırım. Oğuz şiirinin ana damarını 'argo' oluşturur. (Burada 'argo'yla sadece 'küfrü' kastetmiyorum tabii ki). Günümüz şiirinde oldukça revaçta olan argo söylem, Oğuz'un şiirinde bambaşka bir seyir izler. Kendi adıma argo söyleme yaslanan şiir ve şairleri gruba ayırdığımı söylemeliyim. Birincisi, Neyzen Tevfik, Şair Eşref, Metin Eloğlu ve Can Yücel'de fazlasıyla karşılaştığımız, hicve ve siyasal taşlamaya hizmet eden argo. (Bu isimlere günümüzden Cihat Duman'ı ekleyebiliriz). İkincisi, daha çok Hulki Aktunç, Osman Olmuş ve küçük İskender örneklerinde görülen ve genellikle zekâyâ dayanan argo. Üçüncüsü, başını Ece Ayhan'ın çektiği, İzzet Yasar ve Ali Özgür Özkarcı gibi bazı şairler tarafından da devam ettirilmeye çalışılan, şiiri; tarih, siyaset, devlet ve muhalif kimliklerle birleştirme çabasına dayanan argo. (Gerçi İzzet Yasar'ın aslında başından beri ironi yaptığını, asıl amacının muhaliflere karşı muhalif durmak olduğunu Gezi Direnişinden sonra anlamış olduk. Yine de parantezi şimdilik burada kapatmak gerek.) Dördüncüsü ve sonuncusu ise, günümüzde sıkça başvurulan, fakat hangi amaca hizmet ettiği belli olmayan ve yalnızca argo kullanmış olmak, ağız dolusu küfretmeyi argo sanmak esasına dayanan argo.

Cihan Oğuz'u, yukarıdaki kaba sınıflandırmadan ayıran bir özellik var. O da hepsinden de (son madde hariç) birer parça taşıyor olması. Oğuz'un şiirinde argoyu kullanma biçimine bakıldığında, bu sınıflandırmanın bütün parçalarından beslendiği görülür. Yani Oğuz'un argoya dayanan şiirlerinde, hem hicvi hem zekâyâ hem de muhalefeti bulmak mümkündür. Oğuz, *Kendime Savurduğum Hançer*'den itibaren yazdıklarıyla, bana göre mevcut Türkçe şiirin içinde bu alanın en önemli temsilcisi olmuştur.

MBE, bu açıdan bakıldığında, *-Tanrıyla Konuşmalar*'ı fanzin olduğu için dışarıda tutarsak- bir önceki kitap olan *Kendime Savurduğum Hançer*'le bir bütünlük gösterir. Daha doğrusu MBE'yi, bir önceki kitabın devamı/ardılı gibi okumak mümkündür. Bunun da temelinde argoya yüklenen anlam yatar.

Kitabın ilk bölümü olan "edepsiz girizgâh", adından da anlaşılacağı gibi argonun bütün veçheleriyle kendine yer bulduğu bölüm. Ama bu bölümdeki argo, daha çok Oğuz'un muhalif kimliğine hizmet eder. Daha ilk şiir olan "Dondurulmuş Bir Hayata Kıssa"da (s. 7), bizi kraldan çok kralcı soytarılarla, kürsü müptelası politikacılarla, yüzünü her akşam eskitmek için kanaldan kanala koşan televizyon bağımlılarıyla ve aşkı sadece kendine âşık olmak olarak algılayan insanlarla yüz yüze getiren Oğuz, bir anlamda kitap boyunca bizi nelerin beklediğini de müjdeliler.

Kitaba adını veren "Mehteran Bölüğüyle Enternasyonal" (s. 11) ise muhalif kimliğin zirve yaptığı şiirlerden biridir. Kızıllı Meydan'dan Taksim Meydanı'na, Ekim Devrimi'nden Türkiye Sosyalist Partisi'nin (1919) kurucusu Hüseyin Hilmi Bey'e kadar sol literatüre ait birçok kavramı ve ismi ortaya döken Oğuz, kendi sınıfını eleştirmekten de kaçınmaz. Ders kitaplarında buram buram milliyetçilik kokan resmi tarihi de sorgular, 'solculuk' diye yutturulmaya çalışılan ulusalcılık icadını da. Che fotoğraflarını bile ticari birer meta haline getiren kapitalizm de payını alır, bütün insan ömrünü kredi kartlarının şifrelerine endeksleyen liberalizm de. Ama tüm bunların çaresini de önerir: "*Şimdiden söz verelim yüz yıl sonraki devrime: // Bir daha bölüğe iç oğlanları almayacağız, biiir / İt gibi ölsek de topuzu elden bırakmayacağız, iki*" (s. 14).

Cihan Oğuz'un hem kendi sınıfına hem de mevcut sistemlere yönelttiği oklar, ilk bölümde yer alan "Derin Koma" (s. 15), "Tiryakinin Son Cigarası" (s. 18), "Kelleyi Giyotine Uzattığım An" (s. 20) gibi şiirlerde de kendini gösterir. Bölümün son şiiri olan "Çüküm Kayıp" (s. 23) ise argoyle ironinin bulunduğu bir noktadır: "*Kapısını yumrukluyorum veterinerin / 'Filler mezarlığıyla alakam yok' diyor / Pazardaki teyzeye sorarsanız banyu mevsimi çoktan geçmiş*".

Oğuz, "Kuytuda Gece Hikâyeleri" adını verdiği ikinci bölümde ise okuyanı dünyanın gündelik kargaşasından alıp asker ocağına, çatışmalara ve ölümlere götürür. "Teslimo" (s. 27), "Ölümler Reverans" (s. 28), "Eksik Kalmış Bir Ağıt İçin" (s. 30), "Hutbesiz Asker" (s. 32), "31. Paralel" (s. 33), "Siperde Fısıltılar" (s. 34), "Ser" (s. 36), "Şehit ve Miri" (s. 38), "Olmayacak Duaya Amin" (s. 39) ve "Emir, Komuta, Zincir" (s. 40) şiirleri askerlik kavramını bütün ağırlığıyla taşırlar. İlk bölümde "Tiryakinin Son Cigarası" (s. 18), "Parola: Çüş" (s. 19) ve "Kerhanede Referandum" (s. 22) şiiriyle okuyucuyu aslında bu bölüme hazırlayan Oğuz, askerliğin lügatinde epey yer kaplayan argoyu da şiirlere yedirir. Ama bu bölümde asıl derdi argo değildir Oğuz'un. Siyaset ve onun getirdiği kargaşa durumu da şiirlere yoğun bir şekilde sirayet eder. 80'li ve 90'lı yıllarda Doğu'da kırılan Kürt gençlerini de anar, ne uğruna olduğunu bilmedikleri bir savaşta şehitlik mertebesine yerleştirilen askerleri de. Tüm bunları yaparken sözü anlamından saptırılan kavramlara getirmekten de vazgeçmez. Tıpkı "Ölümler Reverans" şiirinde vatanseverlik olgusuna yaptığı gibi: "*Çakallar nasılsa bayrak yarışında / Basarlar ergenekon amed susurluk demeden / Kimin sidiği daha öte giderse en vatansever o*" (s. 28).

Cihan Oğuz, bizzat kendi askerlik tecrübelerine dayandığı için midir, yoksa habercilik mesleğinden kaynaklı olduğu için mi bilinmez ama kışlalara ve çatışma alanlarına yaklaşırken, inanılmaz bir yaşanmışlık hissi uyandırır. Okuyan, sanki o an, o durumda içindeymiş gibidir. Oğuz, bunu yaparken büyük oranda askerliğe ait kavramlara yaslanır. Nişan, mayın, gerilla, poligon, patlayıcı, kurşun, tezkere, şarjör, cephe, kasket, sıfır numara, G-3, havan topu, apolet, RPG, kalaşnikof gibi onlarca sözcük, askerliğe ait ne varsa gözümüzün önünde birer birer canlandırır. Bu açıdan bakıldığında, bu aşamalardan geçmiş bütün erkekler, kendilerini kolayca asker ocağının içinde buluverir.

"Kuytuda Gece Hikâyeleri" bölümü bu toprakların yıllarını almış isimsiz bir savaşın serer gözler önüne. Çatışmada vurulanlar, bacaklarını mayın tarlasında bırakanlar, Azrail'le şakalaşanlar ve onların yaşadıklarından nemalanmaya çalışanların izini sürer Oğuz. Uludere kırsalından, boşaltılmış köylerden, saçlarını taramayı unutmuş kasabalardan ve isimsiz mezralardan bahseder. Günümüzde işkence ve fail-i meçhuller yok diye böbürlenip duranları koyar hedef tahtasına: "*Artık içerde işkence de yok ölüm de / Hepsini dışarıya taşıdı, it kopuk derdest*" (s. 35). Oysa sonuç hiç değişmez. Herkes aynı yere gider kimliğine bakılmaksızın: "*Şimdi aynı hizadalar*

AY DAMLASI SONNET'Sİ

ah sizin bacaklarımız mıydı ay damlası gecede
ben dolandım özür dilerim ben esrik sarmaşık
ah nasıl da içime işliyor tangonuzdaki menekşe
topuklarınızda çınlıyor kalbimin kelebek hafifliği

yıldızlar boşalıyor saçlarınızdan terli avuçlarıma
sessiz adımlarla geçiyor hazzın ortasından bir kedi
kurtarıyorum sıcaklığınızı portakal kabuklarından
aynalardan taşıp teninize yerleşiyor tenimdeki mavi

kim demiş yatağın bağışlanmaz bir suç olduğunu
kırmızı kadifeden bir göğşe vuruyor kahkahalarınız
tutkuyla öptüm dudaklarımın kavında gerdanınızı
gagalarında çocukluğunuzu büyütüyor kadınlığınızı

bir erkek kaç kez yaşar annesiz bir sevişmeyi
siz sığındığınız kaç limanda babasız kaldınız

kabristanda / Ada 34, İstanbul / Pafta 21, Diyarbakır" (s. 38) ya da "Edirnekapı Şehitliği'nde bir Kürt kalbi / Zonklayıp duruyor ayıplı siperlere göz kırparak" (s. 41).

"Ben, Gri Türk" isimli üçüncü bölüm ise, genel anlamda azınlık ve aidiyet kavramlarıyla ilişkiye geçer. Bölümün ilk şiiri 'Bir Çingene Ağdı'nda (s. 45) Çingeneleri buyur eden Oğuz, 'soykırım' sözcüğünü yapıbozuma uğratan "Kırım ve soy" (s. 46) şiirinde yüz yıllık bir acıya, Ermeni soykırımına eğilir. "Şopar aşkı neymiş görsün namussuz coğrafyalar" (s. 45) diyerek Çingenelerin vatansızlığına gönderme yapan Oğuz, "...yetimin hakkı yetimhaneden ibaretmiş" (s. 47) diyerek de Ermeni gazeteci Hrant Dink'e götürür bizi. Ama Oğuz azınlık olarak sadece ulusal kimlikleri anlatmaz aslında. Bir toplumun içinde azınlıkta kalanlardır onun derdi. Zaten kendisini 'gri Türk' olarak tanımlaması da bu yüzdendir. Yani ne siyah olabilmıştır ne de beyaz. Orta yerde kalıvermiş, kendini hiçbir yere ait hissetmemiş ve hiçbir tarafa yaranamamıştır: "Alni secdeye vurduğunda ahlara çanlar eşlik edecek" (s. 47).

Toplumun içinde azınlıkta kalma duygusu bölümdeki birçok şiirde belli eder kendini. "Sırat Köprüsünde Ters Parende" (s. 51) şiiri bile, sırf adıyla bu durumun altını çizer. Oğuz, bu aidiyetsizlik kavramını deşerken, bu durumun müsebbibi olarak da yaşadığımız çağı gösterir birçok yerde. "Yaşasın Kriz!" (s. 55) şiiri bunun en güzel örneğidir: "İşte Halk Ekmek önünde 6-8 nöbeti / Gurultular emrinize hazırdır ey küresel! / Her Türk borçlu doğar / Kriz sana canım feda". Aynı sebep-sonuç ilişkisi "Milemyumun İlk Özeti" (s. 57) şiiri için de geçerlidir. "Yaşı yirmiyeye varan efor testinden yenik çıkıyor / Kırkı geçen biraz 'eski tüfek', dayanıyor ayrılıklara", "Nasıl sınıf farkı da kalmadı, hepimiz dipteyiz" ve "Batık bankadan parasını kurtaran en kahraman / Kredi kartının asgari tutarını ödeyen cengâver" gibi dizeler, kapitalist sistemin yalnızlaştırdığı insanlara yakılmış birer ağıt gibidir.

Kitabın son bölümü olan "Biraz da Kalbim", Oğuz'un kendi içine bakmayı denediği şiirlerden oluşur. Bu nedenle de esas ağırlık kişisel anekdotlarda ve otobiyografik öğelerdedir. Bu bölümün, kitabın sonunda yer almasının da nedenleri var aslında. Oğuz, ilk üç bölüm boyunca boğuştuğu şeylerden sıkılmış ve yorulmuş olacak ki, bir anda kendini unuttuğunu fark eden bir tavra bürünür. Bölümün ilk şiiri olan "Self Servis" (s. 63) bunun kanıtı gibidir: "Sabah kalktım ki başucumda ben / Aylardır hasretmişiz gibi koyun kucak / Öpüştük, koklaştık, dertleştik / Selam getirdi gittiği yerden".

Burada üzerinde durulması gereken nokta, 'ben'in selam getirdiği yerlerdir aslında. İlk üç bölümü hesaba katarsak, bu yerlerin pek de tekin olmadığını söyleyebiliriz. Zaten sonraki şiirler de bunun ipuçlarını taşır. Yani Oğuz, kendine bakmayı denediği bu son bölümde bile istemsi bir şekilde rahatsız edildiklerinin bilincindedir. "Karamba Karantina" (s. 64) şiirinde, özlemlerini, beklentilerini dile getirirken bile, bu dileklerini yine toplumsal bir söylem içine oturtur ve gündeme, siyasete, tarihe dair söyleyeceklerinin bitmediğini vurgular. Son zamanlarda oldukça revaçta olan 'tenzil-i rütbe' kavramını da hatırlatan Oğuz, "Katiller tövbekâr / Tecavüzcüler namazı niyazında / Askerler küpeli, cool ve vicdani retçi" (s. 64) diyerek, aslında nasıl ikiyüzlü bir topluma dönüştüğümüzü gösterir. Görünenin ardında gizlenen kötülüklerin çetelesini tutar. Ki aynı durum, "İliğine Kadar Aşk" (s. 67) şiirinde de geçerlidir: "Tavlada zar tutan emekli paşalar / İşkencede bir kadeh susuz rakıyı / tek dikişte bitiren emekli polis müdürleri".

"Biraz da Kalbim" in ana hatlarından birinin otobiyografik parçalar olduğunu söylemiştik. "Veli Dedemin Kemani" (s. 70), "Çınardan Dökülen Kırk İki Yaprak" (s. 73), "Katilimle Mukavele" (s. 74), "Cenaze Evi" (s. 83), "Fani Islık" (s. 88), "Hatabiyografi" (s. 89) ve "Rakım: 2013" (s. 91) isimli şiirler Oğuz'un kendi hayatından dökülen parçaları gösterir okuyucuya. Kişisel anılar, aile bağları ve arkadaşlıklar şiirlerin

ana gövdesini oluşturur. Bunun yanında, şiirlerde asıl dikkati çeken Oğuz'un kendine de bizzat saldırmasıdır. "Didişip durduğum kendim, siktir git cehennemin dibine" dizesiyle başlayan "Mask" (s. 76) şiiri, "İçimde hiçbir boşluk yok / Ölüme yürüyen ağır hasta kadar kadar tenhayım" dizeleriyle açılan "Temaşa" (s. 77) şiiri, "İçgüveysiydim bu hayatta / Kapının eşliğinde kendine olmadık hayaller yaratan" dizelerinin yer aldığı "Üvey Manifesto" (s. 79) şiiri, "Biraz şeytansı sanki, biraz tanrısal, çok az kahraman / Kılıcını kuşanırken kendine batıran / Sakar, müşkülpesent, kal mı kıl" dizelerinden beslenen "Kör Teselli" (s. 81) şiiri, "Virüs girmiş kalbime" itirafında bulunan "Trapezde Melankoli" (s. 85) şiiri ve "Ben Cihan Oğuz canım Allahım / Yedi milyar kulundan en sivri dillisi / En edepsizi / Belki de en korkağı ölüme yol alırken / Üstelik en piçi" dizelerinin yer aldığı "Hatabiyografi" (s. 89) şiiri, bu kendine dönük saldırganlığın birer göstergesidir. Oğuz, bundan önceki kitabı olan *Kendime Savurduğum Hançer* ile olan akrabalık bağı, bu bölümde iyice görünür kılar. Önceki kitapta Oğuz'un kendine savurduğu hançer, bu kitapta kuşanırken kendine batırdığı kılıca bırakmıştır yerini.

Bölümün en dikkat çekici yönlerinden biri de milenyum çağıyla beraber hayatımıza giren birçok yabancı kökenli sözcüğün ve gündelik hayatımızı işgal eden kavramların sıklıkla kullanılmasıdır. Hatta 'Bozkırın Tezenesi' diye anılan Anadolu ozanı Neşet Ertaş'a yazılan şiirde bile, 'Migros', 'bonus' ve 'MP4' gibi sözcüklere rastlamak mümkündür. Ama bu tercih rahatsız etmez okuyanı. Oğuz, bu kavramları şiirin içine öylesine yedirir ki, hiçbiri sakil durmaz. Yine 'hava yastığı', 'milli piyango', 'sayısal loto', 'virüs', 'mp3', 'Sipervizyon', 'İşkur cetveli' ve 'G-3' gibi kavramlar da bu yönelimin peşinden gider.

Mehteran Bölüğüyle Enternasyonal'ın, tüm bunlar gözetildiğinde, Cihan Oğuz'u bütünüyle yansıtan bir kitap olduğu söylenebilir. Oğuz, *Kendime Savurduğum Hançer*'le girdiği bu kulvarda, 'muzır estetik'in (tanım Duygu Kantkaysın'a aittir) en sivri dillisi olmuştur. Çuvaldızı hem kendine, hem tarihe, hem de iktidar kavramının gölgesine sığınanlara batırmaya devam etmektedir.

O halde, Cihan Oğuz'un "Katilimle Mukavele" şiirinde dediği gibi bitirelim: "Ne kadar kaos, o kadar devrim".

AŞK'ÇÜN!

Hüseyin ALEMDAR

I /

DAVET

Ellerin yetişir vedalaşmaya

Niçin ağlıyorsun

Oktay Rifat

Biri Fazıl Hüsnü Dağlarca, biri İlhan Berk; iki uç ve çamur meleği şair, biri *Yukarı Dağlarca*, biri *Aşksıvı Bemberk* imgesi şiirler toplamında otuz yıllık şiir yaşamımın önüne çakılıp kalmışlardı *Aşk ve Ölüm* iki başucu kitap hüznünde. Ah! Cennet *Seviştilerken*, cehennem *Güzel Irmak* o gün bugün. Değil kalan ömrüm, 28 Ağustos ins ü cin/sellik, 15 Ekim kalbin dağdağası iki ömrüm daha olsa iki derin kesiksaka 2008'i asla unutamam: *Aşk'çün!* Sahi, birinin ağzında en soyutundan pırlanta söz, bakın bir ışık parçası hâlâ: "*Eskitiyorum eskitiyorum kalıyor ne kadar güzel olduğun[uz!]*" Allah ve Aşk'ın çocukluğa yetmezliği öbürü. Mevsimlerin mağrur tanrısı Dağlarca ki, ölümünden bir yıl önce Sınırsız deyip son bir kez daha *Genç*'leştiğinde yirmi birinde filandı! "*Ben şiir yazarken/Sözlerin hepsi bekler/En büyük padişah olurum/Hepsinin elleri göğsünde/Dinlerim hepsinin yüreğini*" *Aşk'çün!*--Bir Endülüslü hukukçu, dilbilimci, hadis derleyici, metot ve şecere bilgini ve şair olan İbn Hazm'ın *Güvercin Gerdanlığı*'ni takmak, Aşk'ı tene kurşun tadında sevaplamak, mizan ve mesafe Aşk'ın hiç eskimeyen hâlleri olsa gerek. Aşk ki ahdine vefalı olmaktır. İbn Hazm "göz açtırmayan dert" diye tanımlamış Aşk'ı ve mahiyetini şöyle açıklamış: "*Aşk insana, vaktiyle öğrendiği şeyleri süslü püslü gösterir. Kendisine zor gibi gözüken şeyleri kolay gösterir. Doğuştan olan huyları ve doğal eğilimleri değiştirecek kadar ileri götürmesi için cesaret verir.*" Sakın ola, ayrılık ölümün kardeşidir deme. Doğru olan, ölümdür ayrılığın kardeşi! "*Seni bağrıma değil, bağrımı ve başımı ayağının altına bastım/Gözüm toprak olacak, ama gönlüm daima aşk kokacak*" diyen Mevlânâ'yı Şems-i Tebrizi'siz düşünmek hiç acemi ıslığı duymamış gibi sonsuza dek *İş(i)k*'sız kalmak demek. "*Aşk bir seferdir. Bu sefere çıkan her yolcu, istese de istemese de tepeden trnağa değişir. Aşk yoluna dalıp da değişmeyen yoktur*" diyen Şems-i Tebrizi'nin Gönlü Geniş ve Ruhu Gezginlerin *Kırk Kuralı*'ni cevşen yap yanında taşı. Değil mi ki, Aşk ta baştan beri kankimse incirin yarasına sürülmüştür. Hakiki ve ilahî mânâda Aşk, Yunus'un "*Aşkın aldı benden seni/Bana seni gerek seni/Ben yanarım dün ü günü/Bana seni gerek seni*" dediği, Fuzulî'nin de "*Aşk imiş her ne var âlemde/İlim bir kıl u kal imiş ancak*" sözleriyle teyit ettiği en güçlü soyut ve metafizik bir kavramdır. Âşık ve şair olanlar bilir sadece aşkı; Aşk ki, mutlaka keder ve hüznün demektir. *Aşk'çün!* Leylâ ile Mecnûn, Kerem ile Aslı, Yusuf ile Züleyha, Tahir ile Zühre, Mem û Zîn ve diğerleri, Mutsuz Aşk'ın yazılı tarihi tümünden Doğu'ya ilişkin değildir elbette. Batı ve Aşk dendiğinde, Romeo ve Jülyet'ten Heloise ve Abelardus'a, Louis Aragon'un Elsa'sından Gérard de Nerval'ın Sylvie'sine gerçeküstücülerin, modernlerin ve post-modernlerin Aşk'ları da yurt ve yâd edilmeli. "*Aşk, bize güç veren tek özgürlük yitimidir*" diyen Aragon'un; Aşk'ı, kalp ve zihin sürçmesinin soylu ve soyut en güçlü kavramı yapıp ölümsüzlük imgesine dönüştürmesinin sarsıcı şiiri Mutlu Aşk Yoktur değilse nedir: "*Bir tek aşk yoktur acıya garketmesin/Bir tek aşk yoktur kalpte açmasın yara/Bir tek aşk yoktur iz bırakmasın insanda/Ve senden daha fazla değil vatan aşkı da/Bir tek aşk yok yaşayan gözyaşı dökmeksizin/Mutlu aşk yoktur ama/Böyledir ikimizin aşkı da!*" Kabul edelim ki, Aşk hem

cennet hem cehennem. Kırsalda ve çölde yaşandığı dönemde mit olan Aşk, kentleşmeyle birlikte mitos'a dönüşmüştür. Aşkta tek kanatla uçulamayacağı, iki kişi ve çok kanat gerektiği gerçeği ise yeni dünya inancı. Aşk ki, görmek ve duymak kelâmı; âşıklar da şairler de kalpleriyle susar gözleriyle yemin ederler. Bakışlar ki, insanı aşkıdan emin eder. *Aşk'çün!*

II /

ÂH! AŞK, U LEKESİ

Tek konuşulur yüzüdür bacaklarının arası
Ece Ayhan

Kıblem şaştı, dilim nasıl da kasıklarının Müslümanı
ağza arabesk iki dal esrarlı cığara mı sarsak Müslüm

sakın arama elimi oranda biraz daha büyü bakmamdan
U lekese beni gövdenden gamzene çıkar daha yukarlara *ley!*'im

güzel iştahlı bir çocuktur aşk, bana bunu öğret her gece
ortaokuldan beri nerde okul var astım kendimde değilim

ten lekedir, söyle sevişirken aralarına biri kosun kadınlar
aşkta gamze ve diploma varsa o dakika din değiştiririm

kıblem şaştı, ağzım nasıl da kasıklarının Müslümanı
iyi ki de savâbın esrar--insan hiç tanrısını düzer mi Hüseyin'im!

Sun!

*U**

Ah, içim de gözlerim de şiir çanağı ellerime piç dedim
bu gazeli gece 03.01'de söyledim gitmesem gelirdim!

*) "*İstanbul'da kadınlar uzun boylu/U gibi güzel!*" (İlhan Berk)

Gözlerimin çekici artık dudaklarını dövsün isterim, yaşım kırk dokuz elli gibi bir şey bu ara. Ah, nasıl da ters ilişki boşluğu buralar! Ben küf ve küfür nedir bilmezdim şiiri bilmezden önce! Sahi, o zamanlar el radyomda dinlediğim türkülerde en on üçünden bir küfr-ü cevri duysam içimdeki çocuktan utanırdım. O çocuk ki, dili söz eli saz bana uzak yerlerde ömrüme doğru öyle civan büyüdü ki sorma, küf ve küfür süsü olsun sanki Karacaoğlan! "*Kızdır görmemiştir gerdek/Gelin yeşil başlı ördek/Geziliyor elinde bardak/Kız turnada tele benzer*"--Türkülerde geçen bu küçük ve biraz ayıp eller senin mi ey oğul, henüz rahlemi dökmedim vakitlerden bir vakit de bana buyur! Buyur ki, türkü ve şiirden bacanak Karacaoğlan ile Cahit Külebi en gencin ömrüme üflesin küfrünü: "*Arkadaşmışlar, hadi anladık/Böyle çatışmaz köpekler bile/Ey zambaklar, ey badem çiçekleri!/Sizin de sevişme işleriniz vardır/Nasıl olur da kocasının biri/Cüce bir zamparaya böyle yanaşır!//Ve nasıl bakar baygın baygın/O çingene karası yüze?/Külebi, düş kırgını, bulutlar/Bugün de oturdu yüreğimize!*"

Ah be Hüseyin'im, kadın ve tanrı küf ve külfettir ya, bu gece iktidarımı yitirene dek kendimle sevişeceğim! *Aşk'çün!*

Soyağacımı rahleme döksem n'âbim de çıkmaz nabigam da... Ne ki Sappho'dan Aragon'a, Hayyam'dan Ahmatova'ya, Mabeyinci Pavlos'tan Furûğ'a, Goethe'den Dağlarca'ya, Karacaoğlan'dan Cahit Külebi'ye, Nâbi'den İlhan Berk'e, Baudelaire'den Edip Cansever'e, Mallarmé'den Gülten Akın'a tüm şairler birinci, ikinci, üçüncü dereceden akrabam... Tek çarem şiir olmasa olur muydu bu kadar çok akrabam? Her geçen gün yeni bir şiir yeni bir şair eklemesem künhüme "Paris güzeli" olur muydu günlerim böyle. Yaşça epeski bir şairin "*Et ete sarılalım anadan doğma/Kavuşmadık yerimiz kalmamın,*

güzel! / Göğsün göğsümde, dudakların ağzımda / Susalım; sessizlik ve sırdır ötesi” dizeleriyle göğüllendiğinde gençliğim, yirmili otuzlu yaşlarımın dudaklarımdan kasıklarımın tenime söylediklerini kendim dışında hiç kimseye demedim, söyley miyim hiç! Sahi, *Beceriksiz* hâllerimde bile arzu edilen bir incelelikle erotikmin Aragon diliyle masum teşhir nasıl da uzupun gitmişimdir seni: “*Bir seni seviyorum / İki seni seviyorum / Üç seni seviyorum / Seni çokça seviyorum*” demek yalanı en büyük yoksulluksa, sittinsene soyacağım seni! *Dîvan*’lar gibi bir, *Paris Sıkıntısı* gibi yedi, *Hüsn ü Aşk* gibi onbir, *Yeniden Doğuş* gibi onüç, *Güzel İrmak* gibi onyediyedi, *Nadja* gibi yirmibir, *Sevda ile Sevgi* gibi yirmibeş, *Seviştilerken* gibi yirmidokuz, hamur teknesi sıcaklığı otuzbir yalan durmadan soyacağım seni! *Aşk’çün!*

1. Balla süt ki senin dilinin altında--

Sevgilik! hep sen anla, hastayım! Memelerini saymazsam beni iki şey, bal ve süt iyileştirebilir ancak; ki ikisi de senin dilinin altında. Gel, sevişelim... Cennet, sevişmesini bilenlerin cehennemse bunu yapamayanların yeri!

2. Seni göze aldım, gözetmek benim varım--

Birak, neyin var neyin yok dağınık kalsın; seni göze aldım nasılsa! Gâh yedi kat gök kadar üstün olsun korku, gâh kat kat yükselsin göğe kem göz kötülükler. Ağzım ve ellerim var ya benim, nerde korku ve kötülük var gelir üstesinden dudaklarım ve içellerim!

3. Beyaz beyazsın, hazların apaçık--

Sevişmek! hep sevişmek! Şehr-i aşk ki hercaî haz demek! Saatlerin kadrını durdur, kadrimizi bilmeden akıp gitmemeli zaman. De ki: Bir şehri köylerine dek yeniden başlatmaktır sevişmek!

4. Kal öyle--

*İşte eski bir otu kasıklarının ve karnının
İşte dilinin getirdikleri işte ormanların
İşte döşekte çırılçıplak uzupun uyanışın
İşte kayaya vuran eski gölgen eski sesin²*

5. Fantazya--

Sol elimin belki yüz bin, sağ elimin yüz yüz görmüşlüğü var seni. Yok avuçlarımdan başka hiç kimsem!

6. Aşk’çocuk--

Orda, ellerimle büyüttüğüm en uzun gecemsin benim! Sevgilimsin, ömrümsün, kayganlığımsın, hiçliğimsin, ten gelinim... Sen ol yeter, ben tüm çarşıları soluksuz giderim. Sen şık çocuk, ben aşk’çocuk...

7. Ben geldim, gitmeler kadın--

Sizin içinizde binlerce yıl gelecek var bayan. Sizde dörtte üçü ısınlık hâlâ geceleyin yüzükoyun gittiklerim.

8. O geceler ki, ısınık ırmak--

Senin o sevgili vücudun, senin o sevgiden de öte tavus kuşu tenin geceleyin. Bana senin ağzından ırmak yıkanmalarını *Güzel İrmak* tadında anlatmak, ısınık ısınık...

9. O nağmeler ki gülüşün elbet--

Hatırla, aşkı anlamadan dudaklarda çatal kaşık nasıl da iç içeydik senle! Ah, aşk dökülmüşlükse, doymamak açlık...

10. Ağzın bana bayram--

*O güzelim ağzını kısırdım ağzıma
Dudaklarımda bir bayram sevinci.
Bir tek damla bile düşürmedim,
Bir tek, öpüşlerindeki derde devadan³*

11. O Temmuz, o Ağustos--

Sevgili vücut, tekbaşınalık; sevgili öpüş, tekvücut yokolmak... Sevgili şehvet, pek sevgili erotizm! Aylardan bir Temmuz’u tanırım, ay’ı büyütmenin kitabıdır tenin Ağustos’ta. Sen ve ben, ten ve dudakların sevabı bildirki yazı hatırladıkça...

12. Başlangıçlar masumiyet, eğlenceler tensel--

Az önceydi sanırım, nasıl da yuvarlanmıştık bu yatakta senle. Yatağımızın çukurları alabildiğine gençlik, tadımızdan.

Masumiyet ve tensellikteki tüm tatlarımız şehlâ ve sapkın.

13. İkinci güneşi--

Bana verdiğin bütün bu doyumları kasıklarına ve ikinci güneşlerine borçluyum. Ölürsem, ki hiç böyle ölmedim! Sakın ha, göğün sevabı da olsa üstüme bir şey örtme!

14. Genç orman, ters cennet--

Buldum seni işte genç orman, hiç eskimemiş nişanlılığım gibisin! Ters cennet, gidip geleceğim seni böyle gidip geleceğim seni böyle...

15. Eski/meyen--

Sensiz yalnız tüm Arabistanlarda, Cezayirlerde, Tunuslarda, Pakistanlarda, Mısırlarda, Perularda, Sri Lankalarda, Meksikalarda, Brezilyalarda eskimeyen ey erotizm!

16. “Tapiyorum Sana”--

*Bir adam apak sade dondurmasını yalayıp duruyor yanımda
Bedeninin tadı geliyor aklıma kalçaların geliyor aklıma
Sol yanda gazetesini okuyor kumral genç bir kadın
(...)*

Bir kibrit çaktıyorum gözlerimin önüne geliyor saçların

Sen benim için sürüp giden yaşamsın

Geleceğimsin de benim, sensin benim sonsuzluğum

Tek güzellik sensin biricik yavuklum⁴

17. Bu iş fazla mesai aşk işi--

Bak, 25. saattir bu yatağa uzanmış tüm sevap ve günahlarımla seni düşünüyorum:))

18. Lâl mevsim, biz ikimiz--

Bunda ne var! Ölmedik, uyuyoruz. İkimizciliği saymazsak iyilik nedir bilmedik. Ölmek dahil nasılsa zevk alınır her şeyden. Lâl mevsim, hem üşüyor hem sıcaklıyoruz!

19. Yaşımı sorma, sar beni--

Say ki kırk sekiz kırk dokuz, sev ki otuz otuz bir; yaş damatıyla sevişen boşluğa düşer, a benim *hazzaman* güzeli on sekizlik kızım!

20. Yalan--

Derlerse ki, “Çoğu yalan çoğu yalan, aşk için söylenenlerin!” Her yalana inanma küçüğüm! Aşkta ve yalanda her zaman başıyapıt *Erotizm!*

21. Değişmeler--

Sutyen, külot, gecelik, vazo ve makas... Giysileri ve nesnelere tene kıskandırmakla başlar değişmeler—Gözlerinin birer göl olduğunu bilseydim, küçük ölümlere ağzından giderdim!

22. Yalın unutuş--

Şu yıldızlar ki, gecenin kızlarıdır. Kollarıma uzan göğe bak, uzaklarda yankılansın sesin. Öpüşlü hatırlanan her unutuş yalındır. Ellerimde otlar, pardon saçların. Sayende, oldum olası inandım güzel ve yara ırmaklara, yalnız ve isterik yıldızlara. *Aşk’çün!*

23. Küçük ninni--

*Sen benim çocuğum neredesin?
Başka çocuklar var bahçelerde⁵*

24. Kör uyku--

Eski ne var yanına al bu gece, çığlık çığlığa tüm eskileri. Unutma, birer eski güneştir eski yaşamalar; kör uykuda her şey gibi yalınayak salaşseviş söndürülür.

25. Duy beni--

Seni ben büyüttüm, ya da sen beni. Aşkın aşka borcu ödenmez. Duy beni, bana bu gece yalnızlığı ve mutluluğumu tekrardan hatırlat.

26. Bu renk sen misin!--

Benim şiiirlerimdeki bu uzupun olmamışlık var ya, siyahla kırmızı arası bu dişil renk yoksa sen misin! – *Sen miydin hiç görmemiş gibiyim!*

27. Dağlar bile birer sevinç bak--

Bu yatak dört mevsim on iki ay senin dağlı şiiirim. Dağlar bile birer sevinç bak! Gel, tene ten yıllara hatırlatalım kendimizi; dağların çarpıklığını bile sevinç sanarak.

→

KÖLELERİNİ YARATIR BİR AYRILIK ANCAK

kölelerini yaratır bir ayrılık ancak
ben bir kölenin kırılma noktasıyım
bu işin içindesin sen de!

sende yoldan çıkmış bir küfür işliyor
ağzında işliyor bir küfür tıkr tıkr
sözcükleri bir kova ayrılıkla yıkıyorsun
ben batırıp çıkarıyorum kalbimi sana.

sana cümbür cümbür sesler misafır
bana güldür güldür kokan yüzün.

yüzüm yüzünün yarattığı an
yüzün yüzüme çok bulaşıcı

bulaşıcı işte aşk çok kesif
ayrılık maskeyle dolaşıyor, ah!

ah, sen bu işin içindesin, ben senin içinde
bakalım bir çiçek kimin eliyle vurulacak

bir ayrılık kölelerini yaratır ancak!

28. Sevgicil--

Zorlama, erotizm bile açıklayamaz beni bir yerde. Sevgicilin biriyim ben, yaşamakta da yaşayamamakta da sevgim taşar. Bi' hız gel bana, hemen gel, yaz bile senden sonra gelsin isterse!

29. Gözlerine doğru--

Bakışların, onlar ki; biliyorum yine yenecekler beni. Dar sokak, karışık çarşı seni çıkmak için bu gözler yine de yeter bana!

30. Biraz daha yaklaş--

Ah, kulak ver bana! Gülme, eskilerden devraldık biz bu ilkel şehveti.

31. Sürç-i lisan(:

Çocuklukta sevmek
Bu ikinci elin aşkı⁶

1) Cahit Külebi

2) İlhan Berk

3) José Martí

4) Guillaume Apollinaire

5) Fazıl Hüsnü Dağlarca

6) Ece Ayhan

ÜSTÜMDE GÖKYÜZÜNÜN GÖZLERİ

Sırtüstü uzandım otların üstüne
Toprakta türkü üstüne türkü
Ellerimde bulutlar
Yüzümde güneşin nefesi
Düştü birden aklıma
Gökyüzünü süslemek
En güzel doğa sözcüklerini
Çılgın renkli kuşları, çiçekleri
Düşleri, şarkıları, şiirleri resimliyorum
Kalkmış üstüme üstüme geliyor gökyüzü

Neylerden uçuşur ya dualar
Semazenler döner ya
Güneşi tutmak istercesine
Şimdi ben de büyülenmişim dönüyorum
Bulutmuşum, erimişim, yokmuşum

Ne kadar hoştu her şey
Ben o kadar sarhoştum

EVİN BEŞ HALİ

1.
Kendimi ne zaman arasam annemin fiskosu üzerinde buluyorum
Bütün fiskoslar annedir bana şimdi
Bütün anneler bir fiskostan ev yapar
Ah vurdular bütün çiçeklerimi!

2.
Şimdi çekirdeğinden üzgün üzgün düşen zeytin
Bak güldürüyorum dünyayı kendime
Ah oyuna doymayan tanrılar gibi!

3.
Sevinçlerini çarşıda bırakan kadın
Doğuyu yedi kez dolanan şüphe
Bak sevgilim işte tabelada modern adalet

4.
İşte kendi kendine gülen imge
Şu an elimde bir sapan
Tam vuracakken dur diyor şu zalim şüphe
Ah kırsalar beni fiskosun yerine!

5.
Kendinden sürekli olarak taşınan takvim
Öpüyorum seni bütün kırışıklarla
Düzeltemeyeceğim defolu alışkanlıklarımı
Ah kırpsınlar beni bir fotoğrafın ortasından!

Sulhi CEYLAN

MARUZAT

Kardım varoluş harcımı
Fikirse fikir, kavgaysa kavg!

Kışkırt beni
Umudun koynunda boğ
Yeter ki dur
Kendinde sabret
Mabede çıplak girilir.

Gölgesi diyorum ağırdır ayrılığın
Azaldım parçalarımın toplamından.
Bak söylüyorum
Hem neden çekineyim
O ılık sütüyle annem
Yunmadı yaralarımı

Bütün mazmunları açtım
Ki budur maruzatım:
Uykusuzluğum açık kalmış bir çekmece
Yüzüm gözüm kilitle.

Yılmaz BOZAN

TRAKONYA ŞİDDETİ

beni değil, bende bulduğun yüreği sev
'seni seviyorum' günümüzde öldürme sloganı
yaşlanıp köşeye atıldığımda, yanımda
elimi tutacak kimse olmayacak
cezalandırılacağım bir geçmişim de yok
hangi tutkuya tutulsam trakonya çarpması
yaşamın gizli saati nefesime asılı
bir şehri herkesten çok onurlandıran
kimseler vardır
soluğumun değiştiği dizelerde yaşayan
gelecekte başka soluklara karışarak yüceleşen

iyi kalmak yaşamaktan zor
sevgili olamamanın anahtarını ver geceye
kucaklamıyor karanlığıyla kimse kimseyi
çılınca bir teşebbüs anneler adına seni sevmek
gel gör yaralı katil umutlarımı
onca hastalıklı sözcüklerim içinde
tek yalnızlığım sağlıklı

yeniden kuralım gönülsüz ifadeleri
kırık karakter cetveli aramızda
eğilmez somurtkanlığı altmış beş yaşın
ceset torbası uykularım
tükenen her güne

Suat Kemal ANGI

OLMAYANI ANLATABİLMEK

Kitabın kalbini harflere bölerek
dünyayı bahar dalına ve anızlara bölerek
dolu dizgin bir kelebek tarlasında
insanı adı unutturan yalnızlığa
hiçliği içen susamışa bölerek

Hasat dolunayının gölgesinde doğanları korkutan
yorgun gölleri ve ağır nilüferleri taklit ederek
hayatı göğe adayan uçmak olmadan
son yalancı kâğıt ölene dek

Damarlarında altın, kan ve lağım akanlara
kutsal ve ölü dillerle oyalanmadan
unutulan kış çamaşırlarını taklit ederek
kimin kemiğine dokunuyorsa
ruhum dondu diyince bıçak

Yani yazmak trajedisi
adamızın kırılan yanını taklit ederek
neden diye sormaya vakit kalmadan
hiç can sıkmadan
gelir gelmez akla ölümü kat ederek
âşık gözlerin esinleyen tesellisi.

Baran Can SAYIN

FUNDALIKTA

Yağmur
Bir sıkıntı üstümde.

Fundalıkta
Mızıkamı üfleyince
Bir ses parlıyor gözlerinin renginde.

Osman Serhat ERKEKLİ

ÇOCUK EN GÜZEL ŞİİR

Torunumuz Ferah'a

Çocuk ne düşünür kimbilir
Beni leylek mi getirdi
Yoksa ben annemin kalbinden mi çıktım
Yoksa ben hep vardım dünya benimle mi başladı
Hele erkek çocuk rüyasında annesini görünce
O baba korkusu neden
Çocuk her şeyin farkında bebekken de
Tek kusuru konuşamamak
Çocuk nasıl koşuyor kahkaha ile
Bak seni dedenle konuşuracağım dediklerinde
Yoksa
Yoksa biz yanlış şiirlerle mi uğraştık
En güzel şiir çocuk biliyoruz artık

4 Mart 2015

Sema ENCİ

YOĞUŞMALI ŞİİR

seni öptüğüm akşamlar
yüzünün ortasından bir tren geçerci
binip giderdim
asimetriye inanışım bu yüzden
henüz duasını bilmediğim.

üç vakte kadar kulağıma fısıldanacak sır
boynumdaki cellattan habersiz
parlatırdı gözlerimi.

seni öptüğüm akşamlar
dalda bir rüzgâr eğleşirdi
çatırdardı ağzımda kaburgaların
kıyısında dans eden kırmızı
rastlantı değil
ateşin sesi
kimin umurunda
üryan sabahlara dayardım sırtımı.

İsmail Cem DOĞRU

AKŞAMCIL

araya gir diyor harf devrimi olmak isteyen bir
hali var, hal değil diyerek izin istiyor susmak
için, yetkin olmak gibi süslü bir izdiham

japon balığı seviyorsan sanki تنها nedir
ve tedbir bilmiyor bir de abartı alabildiğine
özgürlüğün önüne serilen konfeti gibi
kendini dağıtıyor öyle ağır başlı açılan
daha da en yorucu heyecan, bize arada
ölecek zaman gerekli ama neresi birinin
ihtiyacından fazla ölüm nedeni öneriyor

araya gir diyor izin verirsen bir kahve acısını
içine gömen göze bir bakıma görünmemek
belki gereksiz uzayan bir ömür sonra siz sırtı
yere değmemiş bir suya kıyı olmak isteyen
birbirini unutmaya dirençli onca abartı
birbirinden güç alan insanı hayal ve kırıntı

izin istiyor araya gir dediğin kale önünde,
bekleme boşuna gelmeyecek mesaj atsin
diyor ama yok, kimse susmak için bir
sahne adı bir de görüntü kaydı gerekliymiş
gibi bu kabahatin bir türlü adını koymadı

araya gir diyor bir dile sözcük olmak
isteyen ne hali vardıysa da hal değil
sanılan öyle de inanıyor unutmak için
bir harfin gücünü sınamak istemedi

Turgut BAYGIN

MASAL

göl gül
tepe, var
yok, pire
tallal

masumiyetinden
ırayan masal

ne söylemeli,
avuntuya çekilsin çocuklar ?

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Produksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Yayın Adresi	: Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5 - MUDANYA	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalızade Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi – BURSA)		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayım. ISSN 1305 – 7685		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının başışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.